

1 AANBEVELINGEN

Uit het onderzoek dat de Onderzoeksraad heeft uitgevoerd, blijkt dat de samenwerking tussen Nederland en België en tussen Nederland en Duitsland op onderdelen goed verloopt, maar dat er het nodige te verbeteren valt. De betrokken Nederlandse, Belgische en Duitse partijen zijn al bezig met het realiseren van een deel van deze verbeteringen. De Onderzoeksraad verwacht van de betrokken partijen dat zij dit rapport zullen benutten om verdere verbeteringen door te voeren.

Om de grensoverschrijdende samenwerking op het terrein van crisisbeheersing te verbeteren, doet de Raad twee aanbevelingen. De eerste aanbeveling richt zich op een betere gezamenlijke voorbereiding op een eventuele nucleaire crisis. De tweede aanbeveling is erop gericht de besluitvorming optimaal te laten verlopen op het moment dat zich een nucleaire crisis zou voordoen. Op dat moment is het immers van belang zo snel en adequaat mogelijk op te treden. Daarom is het belangrijk nu al af te spreken hoe de betrokken landen in zo'n geval komen tot gezamenlijke besluitvorming over de aanpak van de crisis.

Aan de Nederlandse staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat beveelt de Onderzoeksraad aan:

1. Verbeter – samen met de verantwoordelijke bewindspersonen in België en in Duitsland – de grensoverschrijdende samenwerking die is gericht op het beperken van de gevolgen van een eventueel kernongeval. Besteed daarbij in het bijzonder aandacht aan:
 - harmonisatie van de uitgangspunten voor de respons op een kernongeval;
 - de crisisplannen die nu nog onvoldoende ingaan op grensoverschrijdende aspecten;
 - het gezamenlijk voorbereiden van de respons op een kernongeval, door middel van gemeenschappelijke oefeningen, simulatietrainingen, et cetera; en
 - harmonisatie van de crisiscommunicatie.
2. Maak afspraken met België en Duitsland over de wijze waarop de bovennationale crisisbesluitvorming plaatsvindt in geval zich bij kerncentrale Borssele, Doel, Tihange of Emsland een ongeval met grensoverschrijdende gevolgen zou voordoen. Leg daarbij vast dat die besluitvorming ten minste tot doel heeft om aan weerszijden van de grens overeenkomstige responsmaatregelen te nemen en daar eensluidend over te communiceren.

Op het moment dat zich een nucleaire crisis voordoet, is het met het oog op het beperken van de gevolgen van het ongeval van belang dat burgers de aanwijzingen van het bevoegd gezag opvolgen. Dat zal alleen gebeuren als burgers voldoende vertrouwen hebben in de betreffende partijen en de maatregelen die zij afkondigen. De zorgen die leven onder de bevolking duiden erop dat dit vertrouwen momenteel niet bij iedereen aanwezig is. Partijen moeten die zorgen onderkennen en adresseren. Dat kunnen zij doen door burgers te voorzien van begrijpelijke informatie die aansluit op hun informatiebehoefte en die burgers in staat stelt zich een eigen oordeel te vormen. Transparantie en duidelijke communicatie kunnen bijdragen aan het vertrouwen dat burgers hebben in de betrokken partijen.

Aan de Nederlandse Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming beveelt de Onderzoeksraad aan:

3. Onderken de zorgen die onder de Nederlandse bevolking bestaan over de veiligheid van kerncentrales en adresseer deze door:
 - afspraken te maken met buurlanden over de grensoverschrijdende informatieverstrekking bij vergunningprocedures, zodat burgers over de grens, die binnen een straal van 20 kilometer van een kerncentrale wonen, actief over die procedures worden geïnformeerd en in de gelegenheid worden gesteld om in te spreken;
 - in voor burgers begrijpelijke taal te communiceren over incidenten die zich voordoen bij kerncentrales; en
 - prioriteit te geven aan het verbeteren van de communicatie over nucleaire risico's, onder meer door één loket in te richten waar burgers informatie kunnen vinden over hetgeen zij moeten doen in geval van een kernongeval.